

Сангийн сайдын 2020 оны дугаар сарын
....-ний өдрийн дүгээр тушаалын
хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН САНГИЙН ЯАМ

БАРАА ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭНИЙ НӨХЦӨЛ

Захиалагчийн баталсан тендерийн баримт бичгийн салшгүй хэсэг болно

Гэрээний нөхцөл бэлтгэх санамж

Энэхүү санамж нь захиалагчид мэдээлэл өгч туслах зорилготой бөгөөд түүнийг гэрээ байгуулахад хасна.

Захиалагч, түүнээс томилсон үнэлгээний хороо нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль (цаашид “хууль” гэх)-ийн дагуу тендер шалгаруулалт зохион байгуулж бараа худалдан авахад энэхүү гэрээний нөхцөлийг боловсруулж ашиглана.

Гэрээний ерөнхий нөхцөл болон гэрээний тусгай нөхцөл, түүнд заасан бусад баримт бичиг нь хоёр талын эрх үүргийг тодорхойлох баримт бичиг болно.

Гэрээний ерөнхий нөхцөлд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай бол үүнийг гэрээний тусгай нөхцөлд тусгана. Гэрээний тусгай нөхцөлийг бэлтгэхдээ дараах зүйлсийг шалгана. Үүнд:

1. Тендерийн баримт бичгийг үндэслэл болгон гэрээний нөхцөлийг боловсруулна.
2. Гэрээний ерөнхий нөхцөлийн аль нэг зүйлд гэрээний тусгай нөхцөлийг ишилсэн бол холбогдох нөхцөлийг гэрээний тусгай нөхцөлд заавал оруулна.
3. Тухайн гэрээний шаардлагаар гэрээний ерөнхий нөхцөлийг засварлах, илүү дэлгэрүүлэх тохиолдолд эдгээрийг гэрээний ерөнхий нөхцөлд бус тусгай нөхцөлд тусгана.
4. Гэрээний ерөнхий нөхцөл (ГЕН) болон гэрээний тусгай нөхцөл (ГТН) хоорондоо зөрчилдсөн тохиолдолд гэрээний тусгай нөхцөлийг баримтлана. Гэрээний ерөнхий нөхцөлийн холбогдох зүйлийн дугаарыг хаалтад хийж ишлэв.
5. Хаалтан дотор бичсэн жишээ, зааврын оронд тохирох үг өгүүлбэр, тоо хэмжээ зэргийг бөглөнө. Зарим жишээ нөхцөлийг зөвхөн санаа өгөх зорилгоор оруулсан ба тухайн гэрээний онцлогийг харгалзан захиалагч эцэслэнэ.
6. Гэрээний бүлэг, зүйл болон бусад хэсгийн гарчиг нь гэрээний нөхцөлийн утга агуулгыг тайлбарлах үндэслэл болохгүй.

ГЭРЭЭНИЙ ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

ГАРЧИГ

1. Нэр томъёо.....	4
2. Гэрээний баримт бичиг, мэдээллийг ашиглах, хяналт шалгалт явуулах.....	4
3. Захиалгыг өөрчлөх.....	5
4. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах.....	5
5. Туслан гүйцэтгэх гэрээ байгуулах.....	5
6. Барааны гарал үүслийн улс.....	5
7. Шалгалт болон туршилт.....	5
8. Баглаа боодол.....	6
9. Барааны нийлүүлэлт ба баримт бичгийн бүрдүүлэлт.....	6
10. Зохиогчийн болон оюуны өмчийн эрх.....	6
11. Гүйцэтгэлийн баталгаа.....	6
12. Даатгал.....	7
13. Чанарын баталгаа, баталгаат засвар.....	7
14. Төлбөр.....	7
15. Үнэ.....	8
16. Хугацааг сунгах.....	8
17. Алданги оногдуулах.....	8
18. Үүргээ биелүүлээгүй-гээс гэрээг цуцлах.....	8
19. Төлбөрийн чадваргүй болсны улмаас гэрээг цуцлах.....	9
20. Захиалагчийн шаардлагаар гэрээг цуцлах.....	9
21. Маргааныг шийдвэрлэх.....	9
22. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдал.....	10
23. Гэрээний үүргийг шилжүүлэх.....	10
24. Гэрээнд ашиглах хэл.....	10
25. Татвар болон хураамж.....	10
26. Үүргийн гүйцэтгэл.....	10

ГЭРЭЭНИЙ ЕРӨНХИЙ НӨХЦӨЛ

1. **Нэр томъёо**
 - 1.1. Энэ гэрээнд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:
 - 1.1.1. “гэрээ” гэж захиалагч, нийлүүлэгчийн хооронд байгуулсан бараа нийлүүлэх гэрээг хэлнэ. Гэрээ нь талуудын гарын үсэг зурсан гэрээний тусгай болон ерөнхий нөхцөл, гэрээний маягт, түүнийг дагалдах хавсралт, бусад баримт бичгээс бүрдэнэ.
 - 1.1.2. “гэрээний үнэ” гэж гэрээний дагуу гэрээний үүргээ бүрэн болон зохих хэмжээнд гүйцэтгэсний дагуу нийлүүлэгчид төлөх үнийг хэлнэ.
 - 1.1.3. “бараа” гэж нийлүүлэгчээс захиалагчид гэрээний дагуу нийлүүлэх тоног төхөөрөмж, машин механизм болон бусад материалыг хэлнэ.
 - 1.1.4. “бусад үйлчилгээ” гэж тээвэрлэлт, даатгал болон бусад дагалдах үйлчилгээ, угсралт, техникийн туслалцаа, сургалт зэрэг гэрээний дагуу нийлүүлэгчийн үзүүлэх аливаа дагалдах ажил, үйлчилгээ, үүргийг хэлнэ.
 - 1.1.5. “захиалагч” гэж барааг худалдан авч буй гэрээний тусгай нөхцөлд нэрлэсэн байгууллагыг хэлнэ.
 - 1.1.6. “нийлүүлэгч” гэж гэрээнд заасан бараа, үйлчилгээг нийлүүлж буй этгээдийг хэлнэ.
 - 1.1.7. “ажлын талбай” гэж гэрээний тусгай нөхцөлд тодорхойлсон газрыг хэлнэ.
 - 1.1.8. “хоног” гэж хуанлийн хоногийг хэлнэ.
2. **Гэрээний баримт бичиг, мэдээллийг ашиглах, хяналт шалгалт явуулах**
 - 2.1. Нийлүүлэгч нь захиалагч бичгээр урьдчилан зөвшөөрөөгүй тохиолдолд гэрээ, түүний нөхцөл, эдгээртэй холбогдуулж захиалагчийн өгсөн техникийн тодорхойлолт, зураг, загвар, дээж зэрэг мэдээллийг гэрээг гүйцэтгэхээр томилогдсон ажилтнаас бусад этгээдэд задлаж болохгүй. Гэрээг гүйцэтгэхээр томилогдсон ажилтныг зөвхөн түүний хариуцсан ажилд шаардлагатай мэдээллээр хангана.
 - 2.2. Захиалагч бичгээр урьдчилан зөвшөөрөөгүй тохиолдолд, нийлүүлэгч 2.1-т дурдсан баримт бичиг болон мэдээллийг гэрээний үүргээ биелүүлэхээс бусад зорилгоор ашиглахгүй.
 - 2.3. 2.1-т дурдсан гэрээнээс бусад баримт бичиг захиалагчийн өмч хэвээр үлдэх ба хэрэв захиалагч хүсвэл нийлүүлэгч гэрээний үүргээ гүйцэтгэж дуусмагц (бүх хувийг) захиалагчид буцааж өгнө.
 - 2.4. Захиалагч нийлүүлэгчийн гэрээний гүйцэтгэлд хамаарах данс, бүртгэлийг шалгах эрхтэй ба аудитор томилж эдгээр данс, бүртгэлд хөндлөнгийн шалгалт хийлгэх эрхтэй.

- 3. Захиалгыг өөрчлөх**
- 3.1. Захиалагч нийлүүлэгчид бичгээр мэдэгдсэнээр гэрээний ерөнхий хүрээнд багтаан дор дурдсан нэг буюу түүнээс дээш зүйлийн захиалгыг хэдийд ч өөрчлөх эрхтэй. Үүнд:
- 3.1.1. гэрээний дагуу нийлүүлэгдэх барааг захиалагчид зориулан тусгайлан үйлдвэрлэсэн байхаар зураг, зураг төсөл, техникийн тодорхойлолтыг өөрчлөх;
- 3.1.2. тээвэрлэлтийн болон баглаа боодлын хэлбэр;
- 3.1.3. барааг хүргэх газар.
- 3.2. Нийлүүлэгч нь захиалгын өөрчлөлтийн (цаашид “өөрчлөлт” гэх) улмаас гэрээнд заасан бараа нийлүүлэх хугацаанд үзүүлэх нөлөөг (хэрэв нөлөөлөх бол) харгалзан түүний зардлын нарийвчилсан тооцоо, хэрэгжүүлэх хуваарийг гаргаж, өөрчлөлтийн мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойш 10 хоногийн дотор захиалагчид танилцуулна.
- 3.3. Захиалагч гэрээний 3.2-т заасан нийлүүлэгчийн тооцоог үндэслэж өөрчлөлтийг бичгээр батлах ба ийнхүү баталгаажуулах хүртэл нийлүүлэгч 3.1-д дурдсан өөрчлөлтийг гүйцэтгэхгүй.
- 3.4. Харилцан тохиролцсон өөрчлөлт нь гэрээний нэгэн адил хүчинтэй байх бөгөөд энэ өөрчлөлтөд гэрээний нөхцөл үйлчилнэ.
- 4. Гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулах**
- 6.1 Гэрээний талууд харилцан тохиролцож гэрээний тусгай нөхцөлд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно. ГТН-д оруулсан нэмэлт өөрчлөлтийг бичгээр үйлдэж талууд гарын үсэг зурна.
- 5. Туслан гүйцэтгэх гэрээ байгуулах**
- 5.1. Захиалагч урьдчилж бичгээр зөвшөөрөөгүй тохиолдолд нийлүүлэгч гэрээ болон түүний аль нэг хэсгийг туслан гүйцэтгүүлэх зорилгоор туслан гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулахгүй.
- 6. Барааны гарал үүслийн улс**
- 6.1 Гэрээний дагуу нийлүүлэх бараа нь техникийн тодорхойлолтод заасан улсын гарал үүсэлтэй, хэрэв техникийн тодорхойлолтод заагаагүй бол аль ч улсаас гарал үүсэлтэй байж болно.
- 6.2 Барааны гарал үүслийн улс гэдэгт барааг олборлосон, ургуулсан, бойжуулсан, эсхүл хийж бүтээсэн газрыг хэлнэ. Хийж бүтээсэн гэж үйлдвэрлэсэн, боловсруулсан, эсхүл эд ангиудын дийлэнхийг угсарч, энэ эд ангиудын үндсэн шинж чанар, зориулалт, эсхүл ашиглалтын хэлбэрээс илт өөр арилжааны шинэ бараа гаргаж ирэхийг хэлнэ.
- 7. Шалгалт болон туршилт**
- 7.1. Техникийн тодорхойлолтыг хангаж буй эсэхийг баталгаажуулах зорилгоор захиалагч, эсхүл түүний төлөөлөгч барааг шалгах, туршилт хийх эрхтэй. Гэрээний тусгай нөхцөлд эсвэл техникийн тодорхойлолтод захиалагч ямар шалгалт, туршилтыг хэзээ, хаана хийхийг заана. Захиалагч шалгалт, туршилт хийхээр томилсон төлөөлөгч(д)ийг нийлүүлэгчид бичгээр мэдэгдэнэ.
- 7.2. Шалгалт, туршилтыг нийлүүлэгчийн, эсхүл түүний туслан гүйцэтгэгчийн эзэмшил газар, барааг хүргэх газар болон эцсийн цэгт явуулж болно. Шалгалт, туршилтыг нийлүүлэгчийн, эсхүл түүний туслан гүйцэтгэгчийн эзэмшил газар явуулсан тохиолдолд захиалагчийг шаардлагатай байгууламж, зураг, үйлдвэрлэлийн өгөгдөл болон бусад туслалцаагаар үнэ төлбөргүй хангана.

- 7.3. Шалгалт, туршилтаар бараа нь техникийн тодорхойлолтыг хангаагүй тохиолдолд захиалагч тус барааг хүлээн авахаас татгалзах эрхтэй ба нийлүүлэгч тус барааг үнэ төлбөргүй солих эсвэл техникийн тодорхойлолттой нийцүүлэх бүхий л арга хэмжээ авна.
- 7.4. Барааг тээвэрлэхээс өмнө захиалагч, эсхүл түүний төлөөлөгч шалгасан, туршсан байх нь Монгол Улсад орж ирсний дараа түүнийг дахин шалгах, турших болон шаардлагатай тохиолдолд барааг хүлээн авахаас татгалзаж болох захиалагчийн эрхийг хязгаарлахгүй.
- 7.5. Энэ зүйлийн аль ч нөхцөл, болзол нийлүүлэгчийг гэрээний баталгаат засварын болон бусад үүргээс чөлөөлөхгүй.
- 8. Баглаа боодол**
- 8.1. Нийлүүлэгч барааг эцсийн цэг хүртэл тээвэрлэх явцад гэмтэх, муудахаас урьдчилан сэргийлэх сав, баглаа боодлоор гэрээнд заасны дагуу хангана. Сав, баглаа боодол нь тээвэрлэлтийн үеийн хатуу нөхцөл, тээвэрлэлт болон ил хадгалалтын үеийн халуун, хүйтэн болон давс, хур тунадас зэргийг хангалттай тэсвэрлэхээр байна. Баглаа, боодлын хэмжээ, жинг сонгохдоо барааг хүргэх эцсийн цэгийн алслагдсан байдал, түүнчлэн тээвэрлэлтийн цэг бүрт ачих, буулгах хангалттай төхөөрөмж байгаа эсэх зэрэг хүчин зүйлийг харгалзсан байна.
- 8.2. Баглаа боодол, түүний дотор, гадна талд тэмдэглэгээ хийх, баримт бичгийг бэлтгэхдээ гэрээнд, нэн ялангуяа гэрээний тусгай нөхцөлд заасан шаардлага болон захиалагчийн тухайн үед өгөх зааварчилгааг чанд мөрдөнө.
- 9. Барааны нийлүүлэлт ба баримт бичгийн бүрдүүлэлт**
- 9.1. Нийлүүлэгч техникийн тодорхойлолтын шаардлагын дагуу барааг нийлүүлнэ. Нийлүүлэгдэх бараа нь техникийн тодорхойлолтод нийцсэн байх ба холбогдох стандартыг заагаагүй бол тухайн барааны гарал үүслийн улсын зохих стандартад нийцсэн байна. Энэ тохиолдолд стандартын хамгийн сүүлчийн найруулга, хүчин төгөлдөр хувилбарыг хэрэглэнэ. Нийлүүлэгч гэрээний тусгай нөхцөлд заасан бол түүний дагуу тээврийн болон бусад бичиг баримтыг бэлтгэж бүрдүүлнэ.
- 9.2. Гэрээнд хэрэглэсэн CIP /СИП/, EXW /ИКСБ/, FOB /ФОБ/, FCA/ФСА/, CIF /СИФ/ болон бусад худалдааны нэр томъёог Инкотермс (INCOTERMS) буюу Парис хот дахь Олон улсын худалдааны танхимаас боловсруулж гаргасан сүүлийн хувилбарт тодорхойлсон утгаар ойлгоно.
- 10. Зохиогчийн болон оюуны өмчийн эрх**
- 10.1. Бараа, эсхүл түүний эд ангийг өмчлөх, ашиглах явцад патент, худалдааны тэмдэг, зураг төслийн эрх гэх мэт оюуны өмчийн эрхийг захиалагч болон нийлүүлэгч зөрчсөн хэмээн гуравдагч этгээд нэхэмжилсэн тохиолдолд хариуцлагыг нийлүүлэгч хүлээж холбогдон гарах зардал, хохирлыг хариуцна.
- 11. Гүйцэтгэлийн баталгаа**
- 11.1. Тендерийн баримт бичигт гүйцэтгэлийн баталгаа шаардсан тохиолдолд Нийлүүлэгч гэрээний тусгай нөхцөлд заасан мөнгөн дүн бүхий гүйцэтгэлийн баталгааг захиалагчийн гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдэлд заасан хугацаанд багтаан гэрээний хамт хүргүүлнэ.
- 11.2. Нийлүүлэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн гүйцэтгэж чадаагүйгээс захиалагчид учрах хохирлыг нөхөж барагдуулахад уг баталгаа зориулагдана. Гэрээний гүйцэтгэлийг ГЕН-ийн 16.2-ын дагуу сунгахад нийлүүлэгч мөн хугацаагаар гүйцэтгэлийн баталгааны хүчинтэй хугацааг сунгана.

- 11.3 Гүйцэтгэлийн баталгаа шаардсан тохиолдолд гүйцэтгэлийн баталгаа нь тендерийн баримт бичигт заасан валютаар гаргасан банкны баталгаа, даатгалын гэрчилгээ, Засгийн газрын бонд эсхүл Засгийн газрын хүлээн зөвшөөрсөн үнэт цаасны хэлбэрээр гаргасан баталгаа байна.
- 11.4 Нийлүүлэгч гэрээний дагуу барааг нийлүүлж, хүлээлцэх хүртэл хугацаанд гүйцэтгэлийн баталгаа хүчин төгөлдөр байна.
- 12. Даатгал**
- 12.1 ГТН-д тусгайлан өөрөөр заагаагүй бол барааг үйлдвэрлэх, худалдаж авах, тээвэрлэх, нийлүүлэх, хадгалах, болон хүргэх, хүлээлгэн өгөх үед гарч болох алдагдал, гэмтэлтэй холбоотой эрсдэлээс хамгаалж бүх барааг ГТН-д заасан хэлбэрээр инкотермсийн нөхцөлийн дагуу нийлүүлэгч даатгуулна.
- 13. Чанарын баталгаа, баталгаат засвар**
- 13.1. Гэрээний дагуу нийлүүлэгдэх бараа нь шинэ, урьд өмнө ашиглагдаагүй, биет байдлын болон эрхийн зөрчилгүй бөгөөд хамгийн сүүлийн буюу өнөөгийн загварын, техникийн тодорхойлолтод бүрэн нийцсэн байна. Өөрийн болон туслан гүйцэтгэгчийн бараа нийлүүлэхэд ашиглах бүх материал, тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгсэл зэрэг нь шинэ, сайн чанарын болон зориулалтынх байна гэдгийг нийлүүлэгч үүгээр баталж байна.
- 13.2. ГТН-д өөрөөр заагаагүй бол барааны баталгаат хугацаа нь барааг хүрээлцсэнээс хойш 18 сар, хэрэв ГТН-д барааны гарал үүслийн улсын боомтоос ачсанаар нийлүүлсэнд тооцохоор ГТН-д заасан бол барааг хүлээн авсан өдрөөс хойш 16 сар байна.
- 13.3. Захиалагч энэхүү баталгаатай холбогдох гомдлыг нийлүүлэгчид бичгээр шуурхай мэдэгдэнэ.
- 13.4. Нийлүүлэгч энэхүү мэдэгдлийг хүлээн аваад аливаа биет байдлын доголдолтой барааг солих, эсхүл түүний эд ангийг үнэ төлбөргүй, шуурхай засварлах буюу сольж өгнө.
- 13.5. Захиалагч нь 13.2 заасныг үл харгалзан, 13.4-т заасны дагуу биет байдлын доголдлыг засварласнаас хойш 12 сарын дотор засварласан бараанд энэ төрлийн доголдол дахин гарсан тухай бичгээр мэдэгдэл ирвэл уг доголдолыг үнэ төлбөргүй шуурхай арилгана.
- 13.6. Хэрэв нийлүүлэгч биет байдлын доголдол гарсан мэдэгдэл хүлээн аваад гэрээний дагуу түүнийг арилгахгүй бол захиалагч өөрөө нийлүүлэгчийн зардлаар уг доголдлыг арилгах эрхтэй. Энэ зүйлд заасны дагуу нийлүүлэгчийн гаргах баталгаа нь гэрээнд заасан захиалагчийн бусад эрх, үйл ажиллагааг хязгаарлахгүй.
- 14. Төлбөр**
- 14.1. Гэрээний дагуу нийлүүлэгчид төлөх төлбөрийн хэлбэр, нөхцөлийг ГТН—р зохицуулна.
- 14.2. Нийлүүлэгч нь гэрээний үүргээ бүрэн биелүүлсний дараагаар төлбөр хийхийг хүссэн хүсэлтийг төлбөрийн нэхэмжлэх болон ГЕН-ийн 9 дүгээр зүйлд заасан баримт бичгийн хамт захиалагчид хүргүүлнэ.
- 14.3. ГТН-д өөрөөр заагаагүй бол захиалагч төлбөрийг нэхэмжлэх хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төлнө.
- 14.4. Гэрээний дагуу нийлүүлэгчид төлөх төлбөрийг тендерийн маягтад дурдсан валютаар хийнэ.

- 15. Үнэ**
- 15.1. Гэрээний дагуу хүргэсэн бараа болон гүйцэтгэсэн үйлчилгээний үнийг нэхэмжлэхдээ нийлүүлэгч өөрийн тендерт санал болгосон үнийг баримтлана. ГТН-ийн үнэ тохируулах нөхцөлийн дагуу үнийг тохируулах, эсхүл ГЕН-ийн 3 дугаар зүйлийн дагуу захиалгыг өөрчлөхөд тендерт санал болгосон үнэ өөрчлөгдвөл, өөрчлөгдсөн үнийг баримтлана.
- 16. Хугацааг сунгах**
- 16.1. Нийлүүлэгч барааг хүргэхдээ ГТН-д заасан бараа нийлүүлэлтийн хугацааг мөрдөнө.
- 16.2. Нийлүүлэгч дараах тохиолдолд бараа нийлүүлэлтийн хугацааг сунгах тухай хүсэлт гаргаж болно. Үүнд:
- 16.2.1. захиалагч ГЕН-ийн 3 дугаар зүйлд заасны дагуу захиалгыг өөрчилсөн;
- 16.2.2. захиалагчаас гаргаж өгөх материал, зураг, эсхүл үйлчилгээ хугацаа хоцорсон (үйлчилгээ гэдэгт гэрээний дагуу захиалагчийн гаргах зөвшөөрөл, баталгаа орно);
- 16.2.3. ГЕН-ийн 22 дугаар зүйлд заасан гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдал үүсвэл;
- 16.2.4. захиалагчийн өгсөн захиалгаас шалтгаалан ажлын гүйцэтгэл хойшилсон.
- 16.3. Нийлүүлэгч хугацаа хоцрохоос урьдчилан сэргийлэхийн тулд боломжит бүх арга хэмжээг авсан гэдгийг захиалагчид нотлох үүрэгтэй. Хугацаа хоцролтын шалтгааныг арилгах, даван туулах арга замуудыг талууд хэлэлцэнэ.
- 16.4. Гүйцэтгэгч 16.2-т заасан нөхцөл байдал бий болсны улмаас бараа нийлүүлэлтийн хугацаа ямар нэг байдлаар хоцорч болох тухай захиалагчид нэн даруй бичгээр мэдэгдээгүй, эдгээр нөхцөл байдал бий болсныг нотлоогүй тохиолдолд 16.2-дах заалт хамаарахгүй болно.
- 17. Алданги оногдуулах**
- 17.1. Нийлүүлэгч нь хугацаа хэтрүүлсэн буюу бараа материалаа хугацаа хэтрүүлж нийлүүлсэн тохиолдолд хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн ГТН-д заасан хувь хэмжээгээр алданги ногдуулна. Хэрэв алдангийн нийт дүн гүйцэтгээгүй үүргийн 50 хувиас хэтэрсэн тохиолдолд захиалагч ГЕН-ийн 18 дугаар зүйлийн дагуу гэрээг цуцалж болно.
- 17.2. Захиалагч нь төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үний дүнгийн ГТН-д заасан хувь хэмжээгээр алдангийг Нийлүүлэгчид төлнө.
- 18. Үүргээ биелүүлээгүйгээс гэрээг цуцлах**
- 18.1. Захиалагч дор дурдсан нөхцөл байдлын аль нэг нь үүссэн тохиолдолд гэрээний дагуу зөрчлийг арилгах бусад арга хэрэгслийг ашиглалгүйгээр нийлүүлэгчид бичгээр мэдэгдсэнээр гэрээг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн цуцлах эрхтэй. Үүнд:
- 18.1.1. нийлүүлэгч аль нэг болон бүх барааг гэрээнд заасан эсвэл ГЕН-ийн 16 дугаар зүйлийн дагуу сунгасан хугацаанд нийлүүлж чадаагүй;

- 18.1.2. нийлүүлэгчийн ирүүлсэн бараа нь техникийн тодорхойлолтын шаарлага хангаагүй бөгөөд гэрээний бусад үүргээ биелүүлээгүй;
- 18.1.3. нийлүүлэгч 18.1.(а), 18.1.(б)-д заасан нөхцөл байдал үүссэн тухай мэдэгдлийг захиалагчаас хүлээн аваад 10 хоногийн дотор (захиалагч үүнээс урт хугацаа заах эрхтэй) алдаагаа залруулаагүй;
- 18.1.4. нийлүүлэгч тендер шалгаруулалтад оролцох, гэрээ байгуулах, хэрэгжүүлэхдээ авлигал, залилан мэхлэх зохиомол тохиролцоо хийх болон айлган сүрдүүлэх үйлдэлд холбогдсоныг шүүх, эсхүл эрх бүхий байгууллага тогтоосон бол захиалагч түүнд гэрээ байгуулах эрх олгохгүй бөгөөд нэгэнт гэрээ байгуулах эрх олгогдсон, эсхүл гэрээ байгуулагдсан бол түүнийг цуцална.
- 18.2. 18.1-ийн дагуу гэрээг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн цуцалсан тохиолдолд захиалагч нийлүүлэгдээгүй барааг тохиромжтой гэж үзсэн нөхцөлөөр захиалагч худалдан авах эрхтэй ба үүнтэй холбогдон гарсан нэмэлт зардлыг нийлүүлэгч хариуцна. Энэ зүйлийг үл харгалзан нийлүүлэгч гэрээний цуцлагдаагүй хэсгийг үргэлжлүүлэн гүйцэтгэнэ.
- 19. Төлбөрийн чадваргүй болсны улмаас гэрээг цуцлах**
- 19.1. Нийлүүлэгч дампуурах, эсхүл бусад хэлбэрээр төлбөрийн чадваргүй болсон бол захиалагч нийлүүлэгчид бичгээр мэдэгдсэнээр гэрээг хэдийд ч цуцлах эрхтэй. Ингэхдээ захиалагч нийлүүлэгчид учирсан хохирлыг нөхөн төлөхгүй. Гэвч ийнхүү цуцалсан нь захиалагчид үүссэн эсхүл ирээдүйд үүсэх аливаа эрхийг, хөндөхгүй.
- 20. Захиалагчийн шаардлагаар гэрээг цуцлах**
- 20.1. Захиалагч шаардлагатай тохиолдолд нийлүүлэгчид бичгээр мэдэгдэж гэрээг хэдийд ч бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн цуцлах эрхтэй.¹Захиалагч мэдэгдэлдээ өөрийн шаардлагаар гэрээг цуцлах болсон үндэслэл болон гэрээний аль хэсгийг, хэзээнээс цуцалж буйг заавал дурдана.
- 20.2. Мэдэгдэл нийлүүлэгчид очсоноос хойш 30 хоногийн дотор тээвэрлэхэд бэлэн болсон барааг захиалагч гэрээнд заасан үнэ болон бусад нөхцөлөөр худалдаж авна. Үлдэх барааны хувьд захиалагч дор дурдсан сонголтын аль нэгийг, эсхүл хоёуланг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
- 20.2.1. үлдэх барааны одоогоор бэлэн болсон аливаа хэсгийг гэрээнд заасан үнэ, бусад нөхцөлөөр авах, болон/эсхүл
- 20.2.2. үлдэх барааг цуцлах ба нийлүүлэгчийн хагас бэлэн болсон бараа, гэрээг хэрэгжүүлэх зорилгоор худалдаж авсан материал, эд ангийн хэлэлцэж тохирсон үнийг төлнө. Энэ дүнд захиргааны зардлын болон ашгийн зохих хэмжээг оруулж тооцно.
- 21. Маргааныг шийдвэрлэх**
- 21.1. Захиалагч болон нийлүүлэгчийн хооронд гэрээтэй холбогдож гарч болох маргааныг зөвшилцөл болон эвийн аргаар шийдвэрлэхийг хичээнэ.

¹Захиалагч гэрээг цуцлах шийдвэрийг холбогдох дээд шатны байгууллагын зөвшөөрөлтэйгээр зөвхөн зайлшгүй нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд гаргана.

- 21.2. Маргааныг гэрээний 21.1-д заасан аргаар шийдвэрлэж чадахгүй хэлэлцээр 30 хоног үргэлжлэсэн тохиолдолд аль ч тал нь ГТН-д заасны дагуу шүүх, арбитрад хандах эрхтэй.
- 22. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдал**
- 22.1. Дайн, иргэний бослого, түймэр, үер, халдварт өвчин, газар хөдлөлт, хорио цээр, тээврийн хориг болон бусад гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдал үүссэнээс захиалагч, эсхүл нийлүүлэгч, эсхүл туслан гүйцэтгэгчийн гэрээний үүргийн гүйцэтгэл хугацаа хоцорсон бол ГЕН-ийн 16 дугаар зүйлийн дагуу түүнийг гүйцэтгэх хугацааг сунгана.
- 22.2. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд нийлүүлэгч нь энэ нөхцөл байдал болон үүссэн шалтгааны талаар захиалагчид нэн даруй бичгээр мэдэгдэнэ. Захиалагч бичгээр өөрөөр зааварлаагүй бол нийлүүлэгч гэрээний үүргээ боломжтой хэмжээнд үргэлжлүүлэн гүйцэтгэж, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний нөхцөл байдлаас үл шалтгаалан гэрээг хэрэгжүүлэх боломжит арга замыг хайна.
- 23. Гэрээний үүргийг шилжүүлэх**
- 23.1. Ямарч тохиолдолд гэрээний үүргийг гуравдагч этгээдэд шилжүүлэхийг хориглоно.
- 24. Гэрээнд ашиглах хэл**
- 24.1. ТББ-т өөрөөр заагаагүй бол гэрээ, түүнд холбогдох баримт бичиг, харилцах бичиг баримт нь Монгол хэл дээр байна.
- 24.2. Гэрээний 24.1-д заасан хэл рүү орчуулах зардал болон орчуулгын үнэн зөвийг нийлүүлэгч хариуцна.
- 25. Татвар болон хураамж**
- 25.1. Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийн гадна ногдуулдаг бүх төрлийн татвар, хураамжийг нийлүүлэгч бүрэн хариуцна.
- 26. Үүргийн гүйцэтгэл**
- 26.1. Аль нэг тал нь гэрээний үүргээ гүйцэтгэхийг хатуу шаардаагүй нь нөгөө талын уг үүргийг биелүүлэхгүй байх шалтгаан болохгүй.

ГЭРЭЭНИЙ ТУСГАЙ НӨХЦӨЛ

ГЕН-ийн холбогдох заалт	
ГЕН 1.1	Захиалагч: <i>[захиалагчийн нэрийг бүрэн бич]</i>
ГЕН 7.1	[Нийлүүлэх барааны онцлогоос шалтгаалан гэрээний ерөнхий нөхцөлийн 7 дугаар зүйлийг илүү дэлгэрэнгүй болгож нарийвчлах шаардлага гарч болно. Энд ямар шалгалт болон туршилтыг хэн, хэзээ хийх нөхцөлийг заана.]
ГЕН 8.1	[Барааг тээвэрлэх, хадгалах үеийн баглаа боодолд тавих нөхцөлийг тодорхой заана. Баглаа боодлын нөхцөлийг цаг уур, барааны жин, ачих буулгах хэрэгсэл, далайгаар тээвэрлэх тохиолдолд хөлөг онгоцны тавцан дээр, эсхүл доор тээвэрлэх зэргийг харгалзаж тодорхойлно. Ачааг хэрхэн тэмдэглэх болон хаяглах, ямар баримт бичиг дагалдахыг энд тодорхойлно.]
ГЕН 9.1	ГЕН-ийн 9 дүгээр зүйлийг дараах байдлаар дэлгэрүүлнэ. Үүнд: ² “Монгол Улсын гаднаас санал болгосон бараа (жишээлбэл СИП):
ГЕН 9.3	Нийлүүлэгч барааг тээврийн хэрэгсэлд ачсаны дараа энэ тухай бүрэн мэдээллийг захиалагч болон даатгалын байгууллагад утсан холбоогоор мэдэгдэнэ. Мэдэгдэлд гэрээний дугаар, барааны нэр, тоо ширхэг, тээврийн хэрэгслийн нэр, тээврийн баримтын дугаар, ачсан боомт, боомтоос гарах огноо, буулгах боомт зэргийг дурдана. Нийлүүлэгч дараах баримт бичгийг ³ захиалагч болон даатгалын байгууллагад шуудангаар илгээнэ: <ol style="list-style-type: none"> 1) нийлүүлэгчийн барааны нэр, тоо ширхэг, нэгж болон нийт үнийг заасан нэхэмжлэхийн хувь; 2) барааг бүрэн бүтэн усан онгоцонд ачуулсан болохыг гэрчлэх “Тээврийн хөлс урьдчилан төлөгдсөн” гэсэн тэмдэглэл бүхий бусдад шилжүүлж болох ачааны нэхэмжлэх (bill of lading)-ийн үндсэн болон [moo] ширхэг хуулбар хувийг бусдад үл шилжүүлэх ачааны нэхэмжлэхийн [moo] ширхэг хуулбар хувийн хамт; 3) барааны багц бүрийн баглаа боодлын жагсаалт; 4) даатгалын гэрчилгээ; 5) үйлдвэрлэгчийн буюу нийлүүлэгчийн баталгаат засварын гэрчилгээ; 6) үйлдвэрийн буюу эрх бүхий байгууллагын шалгалт туршилтын гэрчилгээ; 7) барааны гарал үүслийн гэрчилгээ.
	Энд жагсаасан бичиг баримтыг барааг хүргэх газар, эсхүл боомтод ирэхээс 7 хоногийн өмнө захиалагчид өгсөн байна. Баримт бичгийг энэ хугацаанд захиалагчид өгч чадаагүйгээс гарах зардлыг нийлүүлэгч хариуцна.
ГЕН 9.4	Монгол Улсын дотроос санал болгосон бараа (ИКСБ): <ol style="list-style-type: none"> 1) нийлүүлэгчийн барааны нэр, тоо ширхэг, нэгж болон нийт үнийг заасан нэхэмжлэхийн хувь; 2) барааг хүргэсэн тухай баримт, төмөр замын болон тээврийн баримт; 3) үйлдвэрлэгчийн буюу нийлүүлэгчийн баталгаат засварын гэрчилгээ; 4) үйлдвэрийн буюу эрх бүхий байгууллагын шалгалтын гэрчилгээ;

²Эдгээр заалтуудыг зөвхөн жишээ болгож дурдсан / ба олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагуудын мөрддөг жишиг/ тухайн бараа нийлүүлэлтийн онцлогт тохируулан өөрчилж болно.

³Инкотермсын аль нөхцөлийг ашиглахаас үүдэн бусад зохих бичиг баримтын нэрийг жагсаана.

	5) барааны гарал үүслийн гэрчилгээ.
	Энд жагсаасан баримт бичгийг бараа хүрэлцэн ирэхээс 7 хоногийн өмнө захиалагчид өгсөн байна. Баримт бичгийг энэ хугацаанд захиалагчид өгч чадаагүйгээс гарах зардлыг нийлүүлэгч хариуцна.”
ГЕН 11.1	Гүйцэтгэлийн баталгаа шаардсан тохиолдолд баталгаа нь гэрээний нийт үнийн 5 хувьтай тэнцэх дүнтэй байна.
ГЕН 12.1	Даатгалын тусгай шаардлага [Даатгалын нөхцөлийг тухайн бараа нийлүүлэлтийн онцлог болон худалдааны нөхцөлүүдийг харгалзан тодорхойлно. Даатгалын төрөл, валют, даатгалыг хэн төлөх тухай заалтыг энд дурдана]
ГЕН 13.1	Баталгаат засварын тусгай шаардлага [Гэрээний ерөнхий нөхцөлийн 13 дугаар зүйл нь баталгаат засварын тухай нийтлэг заалтыг агуулна. Энэхүү нийтлэг заалтыг өөрчлөх шаардлага гарвал гэрээний тусгай нөхцөлд тусгана.]
ГЕН 14.1	ГЕН-ийн 14 дүгээр зүйлийг дараах байдлаар дэлгэрүүлнэ. Үүнд: ⁴
ГЕН 14.4	“Захиалагч Монгол Улсын гаднаас санал болгосон барааны төлбөрийг нийлүүлэгчид дараах журмын дагуу хийнэ:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Урьдчилгаа төлбөр:</u> Хэрэв тендерийн баримт бичигт заасан тохиолдолд гэрээний үнийн 10 хувьтай тэнцэх дүнг гэрээнд гарын үсэг зурснаас хойш 30 хоногийн дотор гүйцэтгэгчийн гаргаж ирүүлсэн урьдчилгаа төлбөрийн баталгааг үндэслэн төлнө. Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа нь бараа нийлүүлэгдэх хүртэлх хугацаанд хүчинтэй, урьдчилгаа төлбөрийн хэмжээтэй тэнцэх дүнтэй, тендерийн баримт бичигт заасан маягтын дагуу захиалагч хүлээн зөвшөөрөхүйц банкны баталгаа, Засгийн газрын бонд хэлбэрээр байна. 2. <u>Бараа ачигдсаны дараа төлөх төлбөр:</u> Бараа ачигдсаны дараа барааны гэрээний үнийн 70 хувьтай тэнцэх дүнг гэрээний ерөнхий нөхцөлийн 9 дүгээр зүйлд заасан баримт бичгийг үндэслэн буцаан үл дуудах баталгаат аккредитивээр төлнө. 3. ⁵<u>Барааг хүлээн авахад төлөх төлбөр:</u> Ирсэн барааны гэрээний үнийн 10 хувьтай тэнцэх дүнг бараа ирснээс хойш 30 хоногийн дотор нэхэмжлэх болон захиалагчийн хүлээн авсан тухай актыг үндэслэн төлнө.
ГЕН 14.5	Захиалагч Монгол Улсын дотроос санал болгосон барааны төлбөрийг дараах журмын дагуу хийнэ: <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Урьдчилгаа төлбөр:</u> Хэрэв тендерийн баримт бичигт заасан тохиолдолд гэрээний үнийн 10 хувьтай тэнцэх дүнг гэрээнд гарын үсэг зурснаас хойш 30 хоногийн дотор, нэхэмжлэх болон барааг хүргэх хүртэл хүчинтэй, урьдчилгаа төлбөртэй тэнцэх дүнтэй, тендерийн баримт бичигт заасан маягтаар эсвэл захиалагчид нийцэх өөр маягтаар, захиалагч хүлээн зөвшөөрөхүйц банкны баталгаа болон Засгийн газрын бондыг үндэслэн төлнө 2. <u>Гүйцэтгэлийн төлбөр:</u> Ирсэн барааны гэрээний үнийн 70 хувьтай тэнцэх дүнг ГЕН-ийн 9 дүгээр зүйлд заасан баримт бичгийг үндэслэн төлнө.

⁴ Энд дурдсан заалтууд болон хувиудыг зөвхөн жишээ болгож дурдсан бөгөөд /олон улсын банк, санхүүгийн байгууллагуудын мөрддөг жишиг/ тухайн бараа нийлүүлэлтийн онцлогт тохируулан өөрчилж болно.

⁵ Баталгаат засварын хугацаа байх шаардлагагүй бол, 3 дугаар хэсгийн хувийг 20 хувь хүртэл өсгөж, 4 дүгээр хэсгийг хасна.

	3. 6Барааг хүлээн авахад төлөх төлбөр: Ирсэн барааны гэрээний үнийн 10 хувьтай тэнцэх дүнг бараа ирснээс хойш 30 хоногийн дотор нэхэмжлэх болон захиалагчийн хүлээн авсан тухай актыг үндэслэн төлнө.																
ГЕН 14.6	[Шаардлагатай гэж үзвэл дараах зүйлийг нэмэх] “Эцсийн төлбөрийг баталгаат засварын хугацаа дуусахад төлөх тохиолдолд, бараа эцэслэн хүргэгдсэний дараа нийлүүлэгч гэрээний 10 хувийн дүнтэй тэнцэх банкны батлан даалтыг захиалагчид гаргаж өгснөөр уг төлбөрийг урьдчилан авч болно.”																
ГЕН 15.1	[Тендерийн баримт бичигт үнэ тохируулах нөхцөлийг хэрэглэхийг зөвшөөрсөн тохиолдолд дараах заалтыг оруулна:] “Ажиллах хүч болон материалын үнийн өөрчлөлтийг тусгах зорилгоор гэрээний хэрэгжилтийн явцад нийлүүлэгчид төлөх үнийг дараах томъёог ашиглан тохируулна: $\Delta P = P_0 (a + b \underline{L}_1 + c \underline{M}_1) - P_0$ $L_0 \quad M_0$ Үүнд:																
	<table border="0"> <tr> <td>ΔP</td> <td>-нийлүүлэгчид төлөх нэмэгдэл дүн;</td> </tr> <tr> <td>P0</td> <td>-гэрээний үндсэн үнэ;</td> </tr> <tr> <td>a</td> <td>-гэрээний үнэд шингэсэн ашиг, захиргааны зардлын тогтмол дүн. Ихэнх тохиолдолд 5-15 хувийн хооронд хэлбэлздэг;</td> </tr> <tr> <td>b</td> <td>-гэрээний үнэд ажиллах хүчний эзлэх хувь;</td> </tr> <tr> <td>c</td> <td>-гэрээний үнэд материалын эзлэх хувь;</td> </tr> <tr> <td>L0</td> <td>-гарал үүслийн улсын холбогдох салбарын ажиллах хүчний өдрийн индекс;</td> </tr> <tr> <td>L0, L1</td> <td>-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй холбогдох салбарын ажиллах хүчний суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс;</td> </tr> <tr> <td>M0, M1</td> <td>-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй үндсэн түүхий эдийн суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс.</td> </tr> </table>	ΔP	-нийлүүлэгчид төлөх нэмэгдэл дүн;	P0	-гэрээний үндсэн үнэ;	a	-гэрээний үнэд шингэсэн ашиг, захиргааны зардлын тогтмол дүн. Ихэнх тохиолдолд 5-15 хувийн хооронд хэлбэлздэг;	b	-гэрээний үнэд ажиллах хүчний эзлэх хувь;	c	-гэрээний үнэд материалын эзлэх хувь;	L0	-гарал үүслийн улсын холбогдох салбарын ажиллах хүчний өдрийн индекс;	L0, L1	-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй холбогдох салбарын ажиллах хүчний суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс;	M0, M1	-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй үндсэн түүхий эдийн суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс.
ΔP	-нийлүүлэгчид төлөх нэмэгдэл дүн;																
P0	-гэрээний үндсэн үнэ;																
a	-гэрээний үнэд шингэсэн ашиг, захиргааны зардлын тогтмол дүн. Ихэнх тохиолдолд 5-15 хувийн хооронд хэлбэлздэг;																
b	-гэрээний үнэд ажиллах хүчний эзлэх хувь;																
c	-гэрээний үнэд материалын эзлэх хувь;																
L0	-гарал үүслийн улсын холбогдох салбарын ажиллах хүчний өдрийн индекс;																
L0, L1	-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй холбогдох салбарын ажиллах хүчний суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс;																
M0, M1	-гарал үүслийн улсад мөрдөгдөж буй үндсэн түүхий эдийн суурь өдрийн болон үнэ тохируулах өдрийн индекс.																
	[Захиалагч a, b, c итгэлцүүрүүдийг тендерийн баримт бичигт заана. Энэ гурван итгэлцүүрийн нийлбэр дүн аль ч тохиолдолд нэг (1) байна.]																
	Тендерт оролцогч индексийн эх үүсвэр болон суурь өдрийн индексийг өөрийн тендерт зааж өгнө. Суурь өдөр нь тендер зарласан өдөр байна. Үнэ тохируулах өдөр нь барааг тээвэрлэхээс [moo] ⁷ долоо хоногийн өмнөх өдөр байна (үүнийг үйлдвэрлэх явцын дунд үе гэж ойлгоно). Дараах нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд талууд үнийг тохируулах санал гаргах эрхтэй. Үүнд:																
	1. Гэрээний суурь үнэ [moo] ⁸ хувиас илүү өсөх, эсхүл буурахаар бол үнийг тохируулна.																
	2. Гэрээг сунгах албан бичигт онцгойлон өөрөөр заагаагүй бол барааг нийлүүлэх анхны хуваариас хоцорч нийлүүлсэн хугацаанд үнийн тохируулга хийхгүй. Нийлүүлэгчээс шалтгаалан хоцорсон хугацаанд үнийн тохируулга хийхгүй. Гэхдээ гэрээний үнэ буурах үнийн тохируулгыг захиалагч эдгээр хугацаанд хийж болно. 3. Гэрээний үнийн /P ₀ / валют, ажиллах хүч болон материалын индекс нь гарал үүслийн улсын валютаас өөр байх тохиолдолд, гэрээний үнийн тохируулалт буруу хийгдэхээс урьдчилан сэргийлж, залруулах																

¹⁶Баталгаат засварын хугацаа байх шаардлагагүй бол, 3 дугаар хэсгийн хувийг 20 хувь хүртэл өсгөж, 4 дүгээр хэсгийг хасна.

⁷Захиалагч шаардлагатай долоо хоногийн тоог заана.

⁸Арван таван (15) хувийг зүй зохистой хэмжээ гэж үзнэ.

	<p>итгэлцүүрийг ашиглана. Залруулах итгэлцүүр нь тус хоёр валютын суурь өдөр болон үнэ тохируулах өдрийн ханшны харьцаа байна.</p> <p>Урьдчилгаа төлбөрт төлсөн гэрээний үнийн хэсэгт үнийн тохируулга хийхгүй.</p>
ГЕН 17.1	Алданги оногдуулах хувь: [moo]
ГЕН 21.1	<p>[ГЕН-ийн 21 дүгээр зүйлтэй уялдуулж ГТН-д шүүхийн байгууллагын тухай илүү дэлгэрэнгүй нөхцөлийг оруулна. Нийлүүлэгч Монгол Улсын хуулийн этгээд биш тохиолдолд олон улсын арбитрын байгууллагыг сонгож болно. Жишээлбэл, “Олон улсын худалдааны танхимын Арбитраж болон эвлэрлийн дүрмийн дагуу сонгогдсон арбитрын шүүгч энэ дүрмийн дагуу маргааныг шийдвэрлэнэ”. Арбитрын байгууллага маргаан шийдвэрлэх ажиллагаа явагдах улсыг заах ба арбитрын байгууллагын шийдвэр эцсийнх бөгөөд талууд заавал биелүүлэх үүрэгтэй болохыг мөн заана.</p> <p>Захиалагч 1976, эсхүл 1980 оны НҮБ-ын Худалдааны комиссын (UNCITRAL) арбитрын дүрэм, Хөрөнгө оруулалтын маргааныг шийдвэрлэх олон улсын төвийн арбитрын болон эвлэрлийн дүрэм эсвэл тус төвийн маргааныг шийдэх бусад дүрэм гэх мэт маргааныг шийдэх ижил төрлийн дүрмийг сонгож болно.]</p>

**[ДООРХ НӨХЦӨЛҮҮДИЙГ ШААРДЛАГАТАЙ ТОХИОЛДОЛД
ГЭРЭЭНИЙ ТУСГАЙ НӨХЦӨЛД ЗААЖ ОРУУЛНА]**

Урамшуулал	[Гэрээгээр нийлүүлэгдэх барааг хуваариас өмнө хүргэх нь захиалагчид ашигтай бол барааг хуваариас өмнө хүргэсэн тохиолдолд нийлүүлэгчид мөнгөн урамшуулал өгөх тухай нөхцөлийг оруулж болно.]
Хохирлыг арилгах	[Тухайн барааны шинж чанарын улмаас ямар нэг алдагдлыг (жишээлбэл бүтээгдэхүүний хариуцлагатай холбогдсон) нөхөх, эсхүл үүрэг хүлээх шаардлага үүсч болзошгүй тохиолдолд энэ тухай заалтыг ГТН-д заана.]
Сэлбэг	[Энд боломжтой бол захиалагчид шаардлагатай сэлбэг, хэрэгслийн жагсаалтыг, эсхүл захиалагчийг шаардлагатай сэлбэг хэрэгслээр хангах зорилгоор тэдгээрийг үйлдвэрлэх, нийлүүлэхийг гүйцэтгэгч зөвшөөрөх тухай заалтыг оруулна. Сэлбэгээр хангах үүргийн үргэлжлэх хугацаа, сэлбэг авах тухай захиалагчийн хүсэлтийг нийлүүлэгч хүлээн аваад ямар хугацаанд нийлүүлэх тухай заана.]
Лиценз болон зөвшөөрөл	[Барааг импортлох болон ашиглахад ямар нэг лиценз, зөвшөөрөл шаардагдах бол тус лиценз, зөвшөөрлийг гаргуулах болон холбогдох зардлыг аль тал хариуцах тухай заалтыг оруулна.]
Албан бичиг солилцох	[Захиалагч гэрээний маягтын 4 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлээс бусад албан бичгийг өөр хаягаар хүлээн авах, илгээх хүсэлтэй бол үүнийгээ ГТН-д заана.]

ГЭРЭЭНИЙ МАЯГТ

БАТЛАВ.

ЗАХИАЛАГЧ

НИЙЛҮҮЛЭГЧ

(Тамга, тэмдэг)

(Тамга, тэмдэг)

(Гарын үсэг)

(Гарын үсэг)

(Албан тушаал)

(Албан тушаал)

[Тендер шалгаруулалт/гэрээний нэр] гэрээ.

Дугаар № [Тендер шалгаруулалт/гэрээний дугаар]

..... хот/аймаг

Нэг талаас *[захиалагчийн нэр]* (цаашид “захиалагч” гэх), нөгөө талаас *[нийлүүлэгчийн нэр]* (цаашид “нийлүүлэгч” гэх) дараах зүйлийг харилцан тохиролцож оны сарын -ний өдөр энэхүү ГЭРЭЭГ (цаашид “гэрээ” гэх) байгуулав.

1. Энэхүү гэрээний зорилго нь захиалагч болон нийлүүлэгчийн хооронд үүсэх харилцааг зохицуулах, талуудын эрх, үүрэг, хариуцлагыг тогтооход оршино.
2. Захиалагч нь *[гэрээний нэр, дугаар]*-г (цаашид “бараа” гэх) *[гэрээний үнийг тоогоор болон үсгээр]* (цаашид “гэрээний үнэ” гэх) нийлүүлэхээр ирүүлсэн нийлүүлэгчийн тендерийг үүгээр хүлээн зөвшөөрөв. Гэрээний үнэ нь санхүүжилтийн нийт гүйцэтгэл болно.
3. Захиалагч нь барааны нийлүүлэлтийгтөгрөгийн төвлөрсөн төсвийн хөрөнгөөр, төгрөгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр, төгрөгийн өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлнэ.
4. Нийлүүлэгч нь нэр төрлийн барааг оны дугаар сарын -нээсоны дугаар сарын -ны өдрийн дотор нийлүүлж хүлээлгэж өгнө.
5. Дор дурдсан баримт бичиг нь цаашид гэрээний хэсэг болно (цаашид “гэрээний баримт бичиг” гэх). Үүнд:

- 5.1. Гэрээ байгуулах эрх олгох тухай мэдэгдэл;
- 5.2. Бусад шаардлагатай баримт бичиг⁹;
- 5.3. Тендер ба үнийн хуваарь;
- 5.4. Гэрээний ерөнхий нөхцөл;
- 5.5. Гэрээний тусгай нөхцөл;
- 5.6. Техникийн тодорхойлолт болон бараа нийлүүлэлтийн хуваарь;
- 5.7. Санхүүжилтийн хуваарь.

⁹ Хоёр тал харилцан тохиролцож гэрээний нөхцөлд оруулсан зайлшгүй шаардлагатай нэмэлт, өөрчлөлтүүд.

6. Нийлүүлэгч нь энэ гэрээний дагуу захиалагчийн төлөх төлбөрийг үндэслэн энэхүү гэрээний бүх нөхцөл, болзолд нийцүүлэн энд заасан эрхийн болон биет байдлын доголдолгүй барааг нийлүүлэх үүрэг хүлээж байна.
7. Захиалагч нь гэрээний дагуу нийлүүлэгчийн нийлүүлэх бараа болон доголдол арилгах үйлчилгээг үндэслэн гэрээний үнэ, эсхүл тухайн үед гэрээний заалтын дагуу төлөх бусад дүнг гэрээнд заасан хэлбэрээр нийлүүлэгчид төлөх үүрэг хүлээж байна.
8. Гэрээнд холбогдох асуудлаар талууд албан бичгээр харилцана.

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

[Албан тушаал, нэр]
[Гарын
үсэг]_____

ТАМГА

[Захиалагчийн хаяг]
[Утас/факсын дугаар]
[Харилцагч банкны нэр, дансны
дугаар]

НИЙЛҮҮЛЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

[Албан тушаал, нэр]
[Гарын
үсэг]_____

ТАМГА

[Захиалагчийн хаяг]
[Утас/факсын дугаар]
[Харилцагч банкны нэр, дансны
дугаар]

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН БАТАЛГААНЫ МАЯГТ (БАНКНЫ БАТАЛГАА)

[Налуугаар бичигдсэн текст нь энэхүү маягыг бэлтгэхэд нөхөж бичих шаардлагатай мэдээллийг зааж байгаа болно.]

[Налуугаар бичигдсэн текст нь энэхүү маягыг бэлтгэхэд нөхөж бичих шаардлагатай мэдээллийг зааж байгаа болно.]

Баталгаа хүлээн авагч: [Захиалагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]

Огноо: [баталгаа гаргасан огноог бичнэ үү]

Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар: [Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар бичнэ үү]

Баталгаа гаргагч: [хэвлэмэл хуудсанд бичигдээгүй бол баталгаа гаргагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]

1. [Гүйцэтгэгчийн нэр] нь (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх) нь [бараа, үйлчилгээний товч тодорхойлолт]-ыг гүйцэтгэх зорилгоор [Гэрээний нэр ба дугаарыг бичнэ үү] (цаашид “гэрээ” гэх)-ыг Баталгаа хүлээн авагчтай байгуулсан тухай мэдээллийг ирүүлээд байна.
2. Гэрээний нөхцөлийн дагуу Гүйцэтгэгч нь Баталгаа хүлээн авагчид гүйцэтгэлийн баталгаа гаргуулах шаардлага тавигдсан.
3. Гүйцэтгэгчийн хүсэлтээр Баталгаа гаргагч нь Баталгаа хүлээн авагчийн өмнө нийт [мөнгөн дүн]-ийн¹⁰ төлбөрийн үүрэг хүлээж баталгаа гаргаж байна.
4. Гүйцэтгэгч гэрээний үүргээ зөрчсөн тухай дурдаж төлбөр өт тухай захиалагчийн анхны шаардлагыг хүлээн авсан даруйд Үнэт цаасыг Монгол Улсын Сангийн яамны нэр дээр шилжүүлнэ.
5. Баталгаа гаргагчаас шилжүүлэх Үнэт цаасны нэрлэсэн үнийн дүн нь 1-т заасан мөнгөн дүнгээс хэтрэхгүй ба энэ хүрээнд захиалагчийн шаардсан аливаа дүнг ямарваа нэгэн нотолгоо, үндэслэл болон тайлбар шаардахгүй.
6. Энэхүү баталгаа нь....¹¹ хүртэл хугацаанд хүчинтэй байх ба Захиалагч нь аливаа шаардлагыг энэ хугацаанд багтаж Баталгаа гаргагч талд мэдэгдэх ёстой.
7. Энэхүү баталгааг дээр дурдсанаас бусад үндэслэлээр хүчингүй болгосноос үүдэн гарах эрсдэлийг баталгаа гаргагч этгээд хариуцна.

Та бүхнийг хүндэтгэсэн,

Биржийн эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг:

Албан тушаал, нэр:

Биржийнтамга

Огноо:

Хаяг:

¹⁰ Баталгааны дүнг тендерийн, эсхүл захиалагч хүлээн зөвшөөрөх чөлөөтэй хөрвөх валютаар илэрхийлж, үсгээр болон тоогоор заана. Энэ дүн нь ТӨӨЗ-ны 21.1-д заасантай ижил байна.

¹¹ Гэрээ хэрэгжиж дуусах хугацаанаас хойш 28 хоногийн өдрийг оруулна уу.

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН БАТАЛГААНЫ МАЯГТ

(ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН БОЛОН ЗАСГИЙН ГАЗРААС ЗӨВШӨӨРСӨН ҮНЭТ ЦААСНЫ БАТАЛГАА)

[Налуугаар бичигдсэн текст нь энэхүү маягыг бэлтгэхэд нөхөж бичих шаардлагатай мэдээллийг зааж байгаа болно.]

Баталгаа хүлээн авагч: *[Захиалагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]*

Огноо: *[баталгаа гаргасан огноог бичнэ үү]*

Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар: *[Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар бичнэ үү]*

Баталгаа гаргагч: *[хэвлэмэл хуудсанд бичигдээгүй бол баталгаа гаргагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]*

1. **[Гүйцэтгэгчийн нэр]** нь (цаашид “Гүйцэтгэгч” гэх) нь **[бараа, үйлчилгээний товч тодорхойлолт]**-ыг гүйцэтгэх зорилгоор **[Гэрээний нэр ба дугаарыг бичнэ үү]** (цаашид “гэрээ” гэх)-ыг Баталгаа хүлээн авагчтай байгуулсан тухай мэдээллийг ирүүлээд байна.
2. Гэрээний нөхцөлийн дагуу Гүйцэтгэгч нь Баталгаа хүлээн авагчид гүйцэтгэлийн баталгаа гаргуулах шаардлага тавигдсан.
3. Гүйцэтгэгчийн хүсэлтээр Баталгаа гаргагч нь Баталгаа хүлээн авагчийн өмнө нийт **[мөнгөн дүн]**-ийн¹² төлбөрийн үүрэг хүлээж **[баталгааны дүн тоогоор]** **[дүн үсгээр]** нэрлэсэн үнэ бүхий **[Засгийн газрын бонд эсхүл үнэт цаасны нэр]** (цаашид “Үнэт цаас” гэх)-г¹³ үндэслэн баталгаа гаргаж байна.
4. Гүйцэтгэгч гэрээний үүргээ зөрчсөн тухай дурдаж төлбөр төлүүлэх тухай захиалагчийн анхны шаардлагыг хүлээн авсан даруйд Баталгаа гаргагч нь төлбөрийг тус мэдэгдэлд заасан Монгол Улсын Сангийн яамны дансанд шилжүүлнэ.
5. Баталгаа гаргагчаас төлүүлэх шаардлагын хэмжээ нь 1-т заасан мөнгөн дүнгээс хэтрэхгүй ба энэ хүрээнд захиалагчийн шаардсан аливаа дүнг ямарваа нэгэн нотолгоо, үндэслэл болон тайлбар шаардахгүй.
6. Энэхүү баталгаа нь....¹⁴ хүртэл хугацаанд хүчинтэй байх ба Захиалагч нь аливаа шаардлагыг энэ хугацаанд багтаж Баталгаа гаргагч талд мэдэгдэх ёстой.
7. Энэхүү баталгааг дээр дурдсанаас бусад үндэслэлээр хүчингүй болгосноос үүдэн гарах эрсдэлийг баталгаа гаргагч этгээд хариуцна.

Та бүхнийг хүндэтгэсэн,

Биржийн эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг:

Албан тушаал, нэр:

Биржийнтамга

Огноо:

Хаяг:

¹² Баталгааны дүнг тендерийн, эсхүл захиалагч хүлээн зөвшөөрөх чөлөөтэй хөрвөх валютаар илэрхийлж, үсгээр болон тоогоор заана. Энэ дүн нь ТӨӨЗ-ны 21.1-д заасантай ижил байна.

¹³ Засгийн газрын бондын болон үнэт цаасны эргэн төлөгдөх хугацаа нь гэрээний хэрэгжиж дуусах хугацаанаас 3-аас доошгүй сарын дараа байна.

¹⁴ Гэрээ хэрэгжиж дуусах хугацаанаас хойш 28 хоногийн өдрийг оруулна уу.

УРЬДЧИЛГАА ТӨЛБӨРИЙН БАТАЛГААНЫ МАЯГТ

(ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН БОЛОН ЗАСГИЙН ГАЗРААС ЗӨВШӨӨРСӨН ҮНЭТ ЦААСНЫ БАТАЛГАА)

[Налуугаар бичигдсэн текст нь энэхүү маягыг бэлтгэхэд нөхөж бичих шаардлагатай мэдээллийг зааж байгаа болно.]

Баталгаа хүлээн авагч: [Захиалагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]

Огноо: [баталгаа гаргасан огноог бичнэ үү]

Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар: [Урьдчилгаа төлбөрийн баталгааны дугаар бичнэ үү]

Баталгаа гаргагч: [хэвлэмэл хуудсанд бичигдээгүй бол баталгаа гаргагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]

1. [Гүйцэтгэгчийн нэр] нь [бараа, үйлчилгээний товч тодорхойлолт]-ыг гүйцэтгэх зорилгоор [Гэрээний нэр ба дугаарыг бичнэ үү] (цаашид “гэрээ” гэх)-ыг Баталгаа хүлээн авагчтай байгуулсан тухай мэдээллийг ирүүлээд байна.
2. Урьдчилгаа төлбөртэй холбоотой Гэрээний нөхцөлийн дагуу Гүйцэтгэгч нь урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргуулах шаардлага тавигдсан.
3. Гүйцэтгэгчийн хүсэлтээр Баталгаа гаргагч нь Баталгаа хүлээн авагчийн өмнө нийт [мөнгөн дүн]-ийн¹⁵ төлбөрийн үүрэг хүлээж [баталгааны дүн тоогоор] [дүн үсгээр] нэрлэсэн үнэ бүхий [Засгийн газрын бонд эсхүл үнэт цаасны нэр] (цаашид “Үнэт цаас” гэх)-г¹⁶ үндэслэн баталгаа гаргаж байна.
4. Дээр дурдсан гэрээний нөхцөл зөрчигдсэн тухай дурдаж Үнэт цаасыг шилжүүлэх тухай захиалагчийн анхны шаардлагыг хүлээн авсан даруйд Баталгаа гаргагч нь Үнэт цаасыг Монгол Улсын Сангийн яамны нэр дээр шилжүүлнэ.
5. Баталгаа гаргагчаас шилжүүлэх Үнэт цаасны нэрлэсэн үнийн дүн нь 1-т заасан мөнгөн дүнгээс хэтрэхгүй ба энэ хүрээнд захиалагчийн шаардсан аливаа дүнг ямарваа нэгэн нотолгоо, үндэслэл болон тайлбар шаардахгүй.
6. Баталгаа гаргагч нь энэхүү баталгааг хүчингүй болгож болох тухай мэдэгдэл хүлээн авах хүртэл хугацаанд хүчинтэй байна.
7. Энэхүү баталгааг дээр дурдсанаас бусад үндэслэлээр хүчингүй болгосноос үүдэн гарах эрсдэлийг баталгаа гаргагч этгээд хариуцна.

Та бүхнийг хүндэтгэсэн,

Биржийн эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг:

Албан тушаал, нэр:

Биржийнтамга

Огноо:

Хаяг:

¹⁵ Баталгааны дүнг тендерийн, эсхүл захиалагч хүлээн зөвшөөрөх чөлөөтэй хөрвөх валютаар илэрхийлж, үсгээр болон тоогоор заана. Энэ дүн нь ТӨӨЗ-ны 21.1-д заасантай ижил байна.

¹⁶ Засгийн газрын бондын болон үнэт цаасны эргэн төлөгдөх хугацаа нь гэрээний хэрэгжиж дуусах хугацаанаас 3-аас доошгүй сарын дараа байна.

УРЬДЧИЛГАА ТӨЛБӨРИЙН БАТАЛГААНЫ МАЯГТ

(БАНКНЫ БАТАЛГАА)

[Налуугаар бичигдсэн текст нь энэхүү маягыг бэлтгэхэд нөхөж бичих шаардлагатай мэдээллийг зааж байгаа болно.]

Баталгаа хүлээн авагч: *[Захиалагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]*

Огноо: *[баталгаа гаргасан огноог бичнэ үү]*

Гүйцэтгэлийн баталгааны дугаар: *[Урьдчилгаа төлбөрийн баталгааны дугаар бичнэ үү]*

Баталгаа гаргагч: *[хэвлэмэл хуудсанд бичигдээгүй бол баталгаа гаргагч байгууллагын нэр, хаягийг бичнэ үү]*

1. **[Гүйцэтгэгчийн нэр]** нь **[бараа, үйлчилгээний товч тодорхойлолт]**-ыг гүйцэтгэх зорилгоор **[Гэрээний нэр ба дугаарыг бичнэ үү]** (цаашид “гэрээ” гэх)-ыг Баталгаа хүлээн авагчтай байгуулсан тухай мэдээллийг ирүүлээд байна.
2. Урьдчилгаа төлбөртэй холбоотой Гэрээний нөхцөлийн дагуу Гүйцэтгэгч нь урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа гаргуулах шаардлага тавигдсан.
3. Гүйцэтгэгчийн хүсэлтээр Баталгаа гаргагч нь Баталгаа хүлээн авагчийн өмнө нийт **[мөнгөн дүн]**-ийн¹⁷ төлбөрийн үүрэг хүлээж баталгаа гаргаж байна.
4. Дээр дурдсан гэрээний нөхцөл зөрчигдсөн тухай дурдаж Үнэт цаасыг шилжүүлэх тухай захиалагчийн анхны шаардлагыг хүлээн авсан даруйд Баталгаа гаргагч нь Үнэт цаасыг Монгол Улсын Сангийн яамны нэр дээр шилжүүлнэ.
5. Баталгаа гаргагчаас шилжүүлэх Үнэт цаасны нэрлэсэн үнийн дүн нь 1-т заасан мөнгөн дүнгээс хэтрэхгүй ба энэ хүрээнд захиалагчийн шаардсан аливаа дүнг ямарваа нэгэн нотолгоо, үндэслэл болон тайлбар шаардахгүй.
6. Баталгаа гаргагч нь энэхүү баталгааг хүчингүй болгож болох тухай мэдэгдэл хүлээн авах хүртэл хугацаанд хүчинтэй байна.
7. Энэхүү баталгааг дээр дурдсанаас бусад үндэслэлээр хүчингүй болгосноос үүдэн гарах эрсдэлийг баталгаа гаргагч этгээд хариуцна.

Та бүхнийг хүндэтгэсэн,

Биржийн эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэг:

Албан тушаал, нэр:

Биржийнтамга

Огноо:

Хаяг:

¹⁷ Баталгааны дүнг тендерийн, эсхүл захиалагч хүлээн зөвшөөрөх чөлөөтэй хөрвөх валютаар илэрхийлж, үсгээр болон тоогоор заана. Энэ дүн нь ТӨӨЗ-ны 21.1-д заасантай ижил байна.